

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. ur. ob pondeljkih ob 9. ur. zjutraj.
Posamežne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) + mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celji, Kranju, Mariboru, Čelovecu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novem mestu itd.

Glasile in naročbe sprejemajo uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti 18. — Uradne ure so od 2. pop. do večer. — Cene oglašom 16 st. na vrsto petit; poslanice, smrtnice, javne zahtave in domači oglasi po pogodbah.

TELEFON štev. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročna znaša

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dospolane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijskega lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijskega lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti 18. Poštno-hranilni račun št. 652.841.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti).

Hunguzi napadli vlak.

PARIZ 18. Poročalec »Matina« je brzojavil iz Harbina, da se je hotel dne 8. t. m. iz Harbina podali v Mukden. Blizu postaje Siagenja so pa Hunguzi napadli vlak, v katerem je bilo mnogo lastnikov in vojakov. En častnik je bil velen več strelov ubit, dva vojaka sta bila ranjena. Vlak je prišel le do Tielina ter se je potem vrnil.

Poročilo maršala Oyama.

TOKIO 18. (Uradno.) Maršal Oyama poroča, da so japonske čete dne 16. t. m. vzdoleno od reke Liacho razgiale osem ruskih eskadril, ki so imeli s seboj topništvo, nakar so Japonci zasedli neko višino, ležijočo severno od Tielina in na desni strani reke Liacho ter odtod obstreljevali umikajoče se sovražne čete, ki so obstojale iz ene divizije pehotne in več eskadril.

Govor japonskega ministarskega predsednika.

LONDON 18. »Daily Telegraph« poroča iz Tokija od 16. t. m.: Ministarski predsednik Karaina je imel na nekem shodu finančnikov govor, v katerem je izjavil, da je težko reči, kdaj bo zvršila vojna. Rusi povsem poraziti bo izvenredno težavna naloga, ki zavteva, da je ves japonski narod složen. Minister je izrazil nado, da bodo finančniki velikodušno podprteli vlado. Dosedanji vseh vojne je ugodnejši, kakor se je zamoglo predvidjati, ko je Japonska pričela vojno. Tečaj je bilo vse negotovo, toda sloga naroda je vodila do napretigrane vrste zmag na morju in na kopnem. Nadalje je minister priobčil, da so tudi inozemci bivajoči v Japonski podpisali novo posojilo.

Mandžurski kitajski podkralj.

LONDON 18. List »Morningpost« poroča iz Pekinga od 17. t. m.: Kitajska vlada je imenovala Šao-Gerhena podkraljem v Mandžuriji. Šao-Gerhen je imel te dni razgovor z japonskim odpovedcem v Pekingu ter se nemudoma poda v Mukden.

Rusko-kitajska banka.

PETROGRAD 18. O govorih, češ, da je rusko-kitajska banka povodom umskrenja Rusov iz Mukdene izgubila za dva milijona srebrnih palcev, ni na vodilnem mestu ničesar znano.

Poročilo generala Kuropatkina.

PETROGRAD 18. General Kuropatkin je brzojavil cesarju dne 16. t. m.: Zadnje čete naše srmače so dne 15. t. m. imele boj na višinah južno-vzdoleno od Tielina in pri vasi

Palicuan, južno-vzdoleno od Tielina. Po noči so se čete umaknile na pozicije pri Sinussito ob reki Liaho in pri vasi Kaolintsa, ne da bi jih sovražnik nadlegovali. Dne 16. t. m. so čete marširale dalje. Dne 15. t. m. so Hunguzi zasedli mesto Fakumin.

Rusko posojilo.

KOLIN 18. Petrograjski dopisnik »Köln. Zeitung« je sporočil svojemu listu, da se na merodajnem mestu drže načela, da se mora nadaljevati vojna do popolnega uspeha, če ar ne zamore manjati — kakor zatrjujejo dobro obvešene osebe — tudi odpoved francoskih bank ter velika prepadenost in nevolja. Ako ne pride do sporazuma med interesimi ruskimi in francoskimi finančnimi krogovi, tedaj najme Rusija posojilo doma. Udeleženci zahtujejo, da se je na sedanjih pogajanjih glede posojila šlo le za pripravljanje razgovora; konečne pogodbe se ni nemeravalo skleniti. Finančni minister Kokovzov je namreč povodom pogajanj glede zadnjega posojila, natega v Nemčiji, izjavil, da ne najme novega posojila do 1. aprila. Pogajanja se baje nadaljujejo.

Avtro-ogrška častnika na bojišču.

DUNAJ 18. Z ozirom na note, ki so jo priobčili listi, da se ne ve, kaka osoba je zadeba v ruskom glavnem stanu avstro-ogrške c. in kr. častniča, podpolkovnika Ciesceresa in stotnika grofa Szepeskega, je c. in kr. vojno ministertvo priobčilo, da se glasom neke danes doseglo brzojavke odsjeja podpolkovnik Ciesceres v Harbinu. Kje da se nahaja sedež stotnika Szepeskega, ni došlo do sedaj nikako poročilo.

Ruska lazaretna ladija »Kostroma«.

KANEJA 18. Ruska lazaretna ladija »Kostroma« je dospela iz Odese v sudske zeliv. Ladja bo spremljala rusko eskadro

Dogodki v Rusiji.

LIBAVA 18. Sinoči je šest oseb v eni najživahnjših ulic napadlo dva redarja, jednega je razrožilo, a drugega težko ranilo. Storileci so zbežali.

LODZ 18. Danes so v nekaterih tovarnah pričeli delavci štrajkati.

PETROGRAD 18. (Petr. brz. agent.) Določeno je, da preuči položaj in razmere mesta Baku in gubernije člen senata. To nalogu prevzame baje senator Musmiski.

Dementi.

PETROGRAD 18. (Petr. brz. agent.) Vest, ki so jo priobčile novine, da je bilo v zadnjem času 900 oseb, ki so bile radi verskih pregrškov zaprte, izpuščenih iz samostanskih zaporov, je glasom uradnih poročil nenesljiva. V zadnjem času je bilo zaprtih sedem oseb, ki so bile izpuščene na svobodo. V samostanskih zaporih se ne nahaja več nobena oseba, zaprta radi verskih pregrškov.

na pesti. Kapitanove čete so se zbirale na grškem bregu, da odpočijo, da odnesajo ranjene in popravijo orožje. Za nasipom so Kapitelci pobirali mrtve.

Gospod kapetan sedel na grški obali pred hišo sedlarja Draginiča, opiraje glavo na laket. Bled je, jezen je; oči upira v svojo čelado, ki leži pred njim na tleh.

Okolo njega so stali vodje povezanih glav, nemi, čakajoči na zapoved.

— Podaj mi vode, Išović, je zamrmral kapitan.

Častnik mu je nudil vrč, a Lučenec je potegnil dva trikrat prav poštano in rekel:

— Sramota! Vsi so strahopetci! Ali se tako bije? Tristo vragov! Trikrat smo si razbili glave ob tem popovskem kriščeniu. Babe! Babe!

— Ali gospod, ljudje so obnemogli, so vrsžači so se branili po vratu, je prigovril Išović ponizno.

— Molči! Ni res! Babe ste! je zakričal Lučenec, udarivši z nogo ob tla. Čuj, je li popovski turen naš?

— Ni.

Brzjavne vesti.

Španski kralj.

DUNAJ 18. Španski kralj Alfons pride meseca oktobra semkaj obiskat dunajski dvor.

Slamsko posojilo.

BANGKOK 18. (Reuterjev biro.) Kralj je odobril da se najme inozemsko posojilo v znesku enega milijona fantov šterlingov.

Iz Arapije.

LONDON 18. (Reuterjev biro.) Mesto Sama, ki ima baje 5000 mož turške posadke, oblegajo ustaški Arabci. Oblegovalci so odobili guvernerjeve pogoje o prelaji. Širi se govor, da je mesto že v rokah ustašev.

Iz Hrvatske.

ZAGREB, 17. marca 1905.

Prišla je torej tudi tista dolgo pričakovana in razno komentirana avdijence Tomšića. Sedaj moramo priznati, da je Tomšić ob vojnem vprašanju in ob vprašanju carinskega ločenja govoril prav tako, kakor želi več hrvatski narod. A kaj je še drugača govoril — to nam ni znano. Jedno je pak jasno. S svojimi izjavami je zadel Madjare v živo. Ti pa so nam minolega tedna vsaki dan tem povodom izkazovali po novinah svoje — »bratke« simpatije in »bratko« ljubav: zarašnavajoči neče pravice in otimajoči nam — seveda samo v časniških člankih — vsako pravico do individualnega našega obstanka.

Oglissel se je celo tudi neki nadručenjak, profesor Saghy, pak je nastopil s trditvijo, da smo mi Hrvatje leta 1807. sami zahtevali madjarski komandovni jezik. Gosp. Saghy pa nima nikakih dokazov za to, a tudi neši zgodovinarji prav nič ne vedo o tem. In tako se je ta madjarski profesor lepo blamiral po starcih madjarskih učenjakov. Madjari so se uprli z vso silo, da ne bi mi dosegli tega, kar hočejo oni za se. Madjari pa nam vendar zagotovljajo od dne do dne, da vse ono, kar so oni pridobili za se, velja tudi za nas. Ko pa oni zahtevajo madjarski komando, mi pa hrvatski, to zoper ne ugaaja našim bratom, ker oni bi hoteli, da bi se mi posluževali njihovega blagoglasnega jezika v vojsci nem poveljtvu.

Ko torej mi vzpremedao z Madjari zahtevamo poveljstvo v narodnem jeziku, nas Madjari imenujejo »orodje Avstrije«. Oni pravijo, da mi služimo Dianiju, ter da želimo predstavljati madjarske zahteve kakor neopričivene. In to baje za to, ker hočemo isto: veljavno narodnega jezika v vojski! Da, kadar naši »bratje« nimajo drugega orodja, pšk: poslužujejo kritike fraze o »služabnikih kamari« in sličnega!

Proti Tomšiću samemu raznašajo važne laži, da bi zmanjšali važnost njegove avdi-

jencije. Tako so sedaj razširili glasove, da je kralj kako hladno vsprejal in odslovil Tomšića ter da mu je rekel, da je zahteva po hrvatski komandi neizpolnjiva in — smešna! A veste, kdo širi te glasove? Nikdo drugi, nego poznani izdajca — Kovacevic!

Naša »narodna stranka« pa vendar molči in trpi v svoji sredi Slovaka, ki je izdajca in stavila glavo v nevarnost njej ssmi in vsemu na rodru! Mislimo, da ta dogodek odpre oči njejovim kolegom iz »narodne stranke«.

Onega Takace, poštarja v Čepinu, ki je bil rekel, da so vsi Hrvatje, (ali, kakor on slovensko ponavlja: Slovaki) kukavice, so vrgli iz čepinske čitalnice, ker, kakor nezačinju, mu ni mesta med značajnimi in posetnimi ljudmi.

Klic po pravici in proti politiki, ki izvijlja Italijo na invazijo naših obal!

(Zvršetek.)

Z mnogih strani so prigovarjali Biankiniju radi te »navdušene himne za avstrijsko vojno mornarico« in so trdili, da je ta del govora Biankinijevega izval osupnejo med vsemi svobodomiselnimi in zavednimi elementi parlamenta. To, kar je rekel Biankinji, da je mogel govoriti le v svojem, ne pa v imenu Dalmacije. Ker to da je bilo le poveličevanje militarizma. Biankinji da je priporočil izsvarjanje naroda v svrhu nabavljanja topov in mitraljez. Realizovanje Biankinijevih teženj da bi provzročilo končno nacijonalno in ekonomno propast Dalmacije. Kajti ogromni troški bi repartikularili tudi na najsiromašnejšo avstrijsko pokrajino — Dalmacijo, ki ima že sedaj največ odstotek ek-sklucij. Pomnoženju vojne mornarice bi neizgibno sledilo pomnoženje kontinenta novincev. Teh pa dajajo največ Dalmacijo in druge primorske pokrajine. Iz Dalmacije se itak že seli preko morja takliko delavnih moči, da oni, ki ostajajo, ne zadoščajo več za navadno producijo. Po mnemu Biankinija pa naj bi se še te delavnine moči žrtvovale militarizmu in odtegnile deželi. Naravna posledica bi bila: ekoanomno propagiranje teh pokrajin. Nam grezi — pravijo dalje — germanizem, a temu najizlatnejša propaganda sta birokratizem in militarizem. Mnogo tega in sličnega se prigovarja Biankiniju. Posledno pa se naglaša tu, da je bil njegov govor skrajno neopportun ravno v sedanjem momentu ogrske krize in spremembe v politični situaciji na Ogrskem, kateri mora slediti oživljenje vprašanja združenja Dalmacije s Hrvatsko, kajti po Biankinijevem govoru bi se moglo soditi, da Dalmacija se niti neče ločiti od Avstrije, marveč da želi okrepliti svojo zverno žnjo.

Mi se nočemo spuščati v to navskržje med Biankinijem in omenjenimi glasovi iz hrvatske javnosti. Reležimo le še, da se je

mi poletite vsi kakor strele, da udarite vsi kakor en klin. Solnce je odmaknilo od poludneva. Za eno ur. hočem sedeti v ščofskem dvoru. Pojte!

Lučenec je skočil na vranc, poletel kraj čet po vsej obali, kopje je zblestelo, zasukavši se v vis.

— Junaki! je zakričal kapitan, pa če imate zemljo pokati pod vami, v eni ur. mi imate vzeteti Kapitelj! Živila Marija!

— Živilo Kapitan! se je glasilo po vsej vojski.

Veliki zvon je zazvonil, z Griča, so se jezni korakom usuvali nove čete na obal. Sedaj je zatrobila prva, druga, tretja — zatrebbe so vse trobente po obali.

— Nasok! je zagrmel kapitan. Živil hip je umolnilo vse, ali v drugem hipu so se zaleteli čete kakor divji biki ob kriku skozi vodo na kapiteljski nasip.

— Sedaj smo izgubljeni! je pošeplil kanonik Ivan na braniču Stjepku Horvatu; že zadnji neskok smo komaj odbili. Umreli hočemo junaki.

(Pride še.)

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoc. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. —

Trikrat je navalil Lučenec kakor vrag, trikrat so ga odbili Kapitelci v potok. Kravava voda je pordečila obale. Kupi mrtvin trupel, kamenje, orožje — vse se je gnjetelo po koritu. Zvonovi zvonijo slabje, žvenket orožja se um

još nesreča Biankin zavzel za nujno direktno zvezo Dalmacije s sediščem monarhije. A zaključil je:

Najnajnejše pa je, da se pred vsem za dovolji hrvaško in slovensko prebivalstvo na obalih Adrije, da se priznajo njegove svete pravice in da se stori konec politiki, ki u pravizzivlje Italijo na invazijo naše obali. Še vedno ostaja spomin iz stare zgodovine, da niso vojne mornarice, da niso grajska zdovja, ampak da so prsa zadovoljnih državljanov najbolja obramba države. Zadovoljite Hrvate in Slovence na jugu monarhije in to bo izdajalo veliko več nego 50 vojnih ladij prvega reda, več, nego popolna, močna, za vojno sposobna flot. Ako je slavni Nelson rekel, da najbolja obramba moške obali je bitka na odprtrem morju, pa pravimo mi, da najbolja obramba Trsta, Istre in Dalmacije je odprtja in iskrena politika, politika pravijočnosti in osvojjevanja v narodnem in ekonomskem smislu toli hudo tlačenih Hrvatov in Slovencev. — Visoka zbornica! Ker Dalmacija in ostale hrvaške dežele ob Adriji pripadajo tej monarhiji, ker imajo za isto toliko važnost — dolžnost je tudi monarhije, da stori vse, kar treba, da bodo te dežele varne v miru in v vojni in da bodo zavarovane pred nevarnimi spopadi in plenjenji. Mi imamo pravico zahtevati to od te monarhije. Kaj, ali se ne mihi!

Rusko-japonska vojna.

Trst, 18. marca 1905.

Kuropatkina in njegova strategija.

(Dopis iz strokovnjaka peresa.)

Kuropatkina je odpozvan — baje na lastno prošnjo. Vzroki temu se odtezijo popoloma našemu presojevanju v militaričnem pogledu.

Naj pa bodo vzroki Kuropatkinovemu odpozovanju kateri koli, mi ostajamo slej ko prej pri svojem nazoru, da je z ozirom na vse kompleksne okolnosti, ki prhajajo v poštov v tej ekscepčionalni vojni, temeljna ideja Kuropatkinoje stratege je edino pravain primerna. Iz mi si dovoljujemo trditev, da je bilo do Mukdena tudi izvajanje — toliko v velikem kolkor v malem — te temeljne ideje povsem pravo. Kako rudeča niti se je vlekle dsejaj v tej vojni na ruski strani: v podrobem ofenzivno in defenzivno nastopanje, v velikem pa boji in bitki s tendencijo izognanja odločilnim dogodkom.

Tako je Kuropatkina postopal do Mukdena, in stvari so se razvijale ugodno. Tako so se vse spopadi in bitki od juga do Mukdena, ki so bile v prvi hip razkrivane kakor veliki ruski porazi, kmalu izkazale kakor najlepši russki uspehi, v čast in priznanje Kuropatkinoje strategije. V visoki meri velja to za bitko pri Liaojanu, kar je konečno pripoznaval odkrito ves militarični svet.

Glede izida bitke pri Mukdenu nam manjkojo še vedno podatki, da bi mogli izreči kako sodbo, se ni morda na ruski strani izneverilo izkušeni prejšnji strategiji Kuropatkina? In če je bilo morda temu tako, kje je bil vzrok? Ali morda v spremembni dušavne dispozicije Kuropatkina? ali pa morda v vnašnjih vplivih? Odgovora na to vprašanje si ne dovoljujemo.

Ne preustaja nam nič drugoga, nego da računamo z dejstvom, da Kuropatkina ni več vrhni poveljnik. In vsprito tega dejstva ponavljamo svoje uverjenje: kdor-koli mu bo naslednik, ne bo smel izneveriti se gori okrasni temeljni ideji Kuropatkinoje strategije, ako hoče Rusija stečeno zaključiti vojno v vzhodni Aziji. Tu je učiteljica — zgodovina ruske vojne leta 1812. Tudi tedaj je uvidelo rusko vojskovoštvo — general Kuropatkov —, da proti močnejemu in povsem pripravljenemu Napoleonu, temu mojstru vojevanja, ni možno stopati nasproti drugače, nego umikati se ob vednih bojih, dokler ni dosegel lastna številna premoč. Tudi tedaj so ojstro kritizirali postopanje Kutuzova, ali kmalu po bitki pri Borodinu, ko je bila kritika najhujša, se je izkazala vse velika vrednost vojevanja Kutuzove. Kajti taktični zmagovalec od poljske meje do Moskve, je doživel tu največi strategični poraz, ki ga počna zgodovina v toliki veličini, tsko, da se je moral umikati iz Moskve in je potem na umikanju na potu Moskva-Berezina izgubil vso svojo lepo, do tedaj vedno zmagovalno armado.

Analogije od tedaj in sedaj ni možno tejeti, ali s to razliko, da so bile izgube na umikanju Kutuzova v razmerju s francoskimi veliko več, nego so bile Kuropatkinoje izgube v razmerju z japonskimi. Nerazmerno neugodnejše pa so bile razmere na Kuropatkina v trojtem pogledu: 1) Kutuzov se je vojeval v lastni deželi z domaćim prebivalstvom, Kuropatkina pa v tuji deželi z neprijateljskim prebivalstvom; 2) Kutuzov je bil na domačih tleh, Kuropatkina pa oddaljen circa 11.000 km od domovine; 3) je bil številno razmerje Kutuzova začetkom vojne nasproti Francoskom ugodnejše, nego ono Kuropatkina nasproti Japoncem; 4) niso zavezani proti Kutuzovu predstavljali jednotne harmonične volje, dočim predstavljajo Japoneci kompaktno, fanatizirano, dobro in moderno organizirano narodno maso z nenavadno energijo. —

To vse treba imeti pred očmi, sko hčemo pravijočno soditi, kar je Kuropatkina storil in dosegel do Mukdena. Zato si mi za take razmere, kakoršne obeteje v vzdolosti Aziji, ne moremo predstavljati boljega zistema v vojevanju, nego je bila gori navedena Kuropatkinoje strategija. Če bi Kuropatkinoje naslednik hotel bojevati v blistvu po drugičnem zistematu strategije, bi se bilo vse začasno batiti zelo neprijatnih posledic za Rusijo.

Zasedanji naslednik Kuropatkina je general L'nevič. To je za nas vsakako pomirljivo. L'nevič je star bojni tovarš Kuropatkina, ki je v sporazumljenu žajim dosegel lepih uspehov, izlasti pa v bitki pri Mukdenu, kjer se je posebno odlikoval na vodstvu svoje III. armade.

Po vsem, kar je znano izvenruskemu svetu o Kuropatkina, mi ne bi mogli vrediti naj ni enega kamena.

Glasovi russkih listov o bitki pri Mukdenu.

»Moskva. Vedomosti« konstatujejo, da se je brezivomno tudi v tej bitki pokazala hrabrost in srčnost russkih čet. To nam vzbuja nado, da se bojna sreča ni definitivno odvrnila od nas, da čim zamenjamo svojo previdnost z državostjo, nedelavnost z delavnostjo, predsedke s popolnim presojejanjem okolnosti, tedaj bo sledila zmaga tudi našemu orčaju, kakor je sledila dosedaj japonskemu.

Vejni sotrudnik »Novoje Vremja« piše: Jasno vidim ponočno marširanje naših čet — ki so se borile kskor levi, ter provzročile sovražniku ogromnih izgub in vzhle temu imelo kakor konečni izid le moralen neuspeh — in niti najmanja graja mi ne prhaja na um; nasprotov, želim te naše brate, ki so se tako navoraščeno žrtvovali za naše življenje, za našo skupno zgodovinsko stvar, s čem vzpodbuditi, jih napolniti z novimi nadami ter jih pomiriti.

Brezvomno je, da ima sedaj naša domovina prestati težko izkušnjo, toda take izkušnje morajo vzbuditi v nas novih moči za boj proti sovražniku. Bodimo bolj russki, poslamo na stran razne prepire, osebnosti, prazne sanje. Sedaj ni čas za to. Spomnimo se na leto 1812, kjer je B rodino sledila Bezenina, spomnimo se leta 1700 in 1709 Narve in Poltave.

»Svet« piše v nekem članku naslovjem: »B tka pri Mukdenu«: Pravi vroči vseh teh žalostnih dogodkov se pojasačijo v hodočnosti. Nikakor pa ni smeti dolžiti naših čet radi pomanjkanja hrabrosti; iste so se borile junaško. Mi ne moremo izgubiti vere v našo armado. Zato se izguba Mukdena in odhod proti Tielinu ne sme smatrati kakor popolen poraz. Reči moramo: Mi smo preustili Mukden, zdužna beseda pa še ni izgovorjena.

Glede sklepanja miru.

Nasproti govoricam, ki se razširjajo v inozemstvu, da se v Rusiji čim dalje tem bolj zahteva, naj se sklene mir, naj podamo tu izjavo lista »Novoje Vremja«. List piše: »Japoneci zahtevajo od Rusije poldruge milijardo vojne odškodnine, in Francija bi to svoto preskrbelo. Tega ni potreba; Rusija ne potrebuje miru.«

O položaju v Avstriji.

»N. Fr. Presse« komentira govor, ki ga je imel ministerski predsednik baron Gautsch v razpravi o predlogu posl. Darschatta, ki je zahteval, naj se imenuje iz parlamenta poseben odbor, ki naj prouči naše razmerje do

Ogrske. Kakor že znano, je bil ta predlog v sprejet, a debata o njem je bila tako stvarna, kakor jo že dolgo ni doživel avstrijski parlament. V razpravo je poseljal, kakor že rečeno, tudi ministerski predsednik baron Gautsch, ki je zagotovil, da bo vlada v vseh slučajih vestno čuvala interese te polovice monarhije ter je izrekal svoje zadoščenje na tem, da se je naš parlament pokazal solidarnim o pogledu na to za našo polovico življensko vprašanje.

Kakor omenjeno v uvođu, komentira dunajska »N. Fr. Presse« ta govor ministerskega predsednika Gautscha. Že zlhotoda pripomba, da govor barona Gautscha ni izval posebnega entuziazma, kaže, kako krog, v katerih imenu govor »N. Fr. Presse«, ne morejo preboleli pada dr. Körberja in ne morejo odpustiti Gautschu, da je postil Körberjev naslednik. Nu, da, saj v to verjuje vsakdo, da je bila Körberjeva doba, doba polnih lorenjev za nenasitne nemške stranke. In to življanje radi njegovega pada nam priča, koliko neiskrenosti je bilo v druži Körberju, ko je slovensko prizagal svojo objektivnost.

Kakor vzrok da ni bil Gautschev govor posebno toplo vsprejet, navaja »N. Fr. Presse« trditev, da je bil rečeni govor se stavljen na samih premisah, ki bi imelo veljavno še le potem, ko bi bile urešene. I seveda, to velja vsaki premisi, da ima veljavno le tedaj, sko hčemo izvedljiva. »N. Fr. Presse« ni torej povedala nč novega in nč originalnega. Njena izvajanja pa nes zanimajo zato, ker med takje neveljavne premise pričava tudi sporazumljene med vlado in Čehi. Ti poslednji da so dovolili premirje le za gotov čas in le glede parlamentarne razprave getovih vprašanj. Posebno pa gre dunajskemu listu navskrž zahteva Čehov, da se skliče deželnih zbor češki, češ, da to je slabo znamenje, ako Čehi zahtevajo to ravno v momentu, ko sta parlament in vlada preokupirana po nevernosti, ki grozi Avstriji od strani Ogrske.

Cudne nazore razvija tu dunajski list. Kakor da bi včasih, ko ima država svoje velike potrebe, posamečne pokrajine prenehale imeti svoje potrebe! Kej pa, če bi bila država leta preokupirana od kakve velike skrbi? Mari naj bi v vsem tem času posamečne kronovine zanemarjale svoje koristi in puščale, da jim propadejo finance in vse gospodarstvo ter naj bi zanemarjale potrebe svojega prebivalstva na kulturnem polju?! Nu, saj ni težko uganiti, kaj tišči ljudi okolo »N. Fr. Presse«: Birvo bi morali pokazati!

Kakor znano, obstruirajo Nemci v deželnem zboru češkem. A so to svojo obstrukcijo v glavnem opravičevali z obstrukcijo v državnem zboru. Ker pa so Čehi odnehati od obstrukcije, bi morali, dosledno, tudi Nemci odnehati od svoje obstrukcije. Tega pa nočejo, ker hočejo terorizirati v prilog svojim neopravičenim aspiracijam. Zato jim tako smrdi zahteva po sklicanju deželnega zборa češkega. To njihovo upiranje je zelo poučno. Sklicanje deželnega zborja je eden pogojev za pomirjenje in torej za saniranje parlamenta in odpravo razredajoče državne krize. A, da si bi Nemci ne le mogli, ampak po vsej logiki tudi morali privoliti v to zahtevu, vendar nočejo in se upirajo.

To govore cele knjige, kdo noče pomirjenja, kdo sistematično zastruplja politično življenje Avstrije in kdo je pravi in jedini krivec na hudi krizi. Nemci so to, a »Neue Fr. Presse« je njih glasilo.

Ogrska kriza.

Zopet prihajajo v zadnjih dneh na dan imena raznih politikov, ki so se tekom ogrske krize že večkrat imenovala. Vendar se zdi gotovo, da je v prvi vrsti grof Julij Andraš prejel od cesarja nalog, da na temelju programa krone sestavi novo ministerstvo. Cesar se poda danes v Budimpešto.

Drobne politične vesti.

— Ruski jezik na Francoskem. Iz Pariza javljajo, da je francoski naučni minister izdal naredbo, ki nslaga, da se ruski jezik poučuje na licejih in gimnazijah.

— Kazenska razprava radi strela iz topa. Te dni je pred vojnim sodiščem v Petrogradu pričela razprava radi ostraga strela iz topa, ki je bil izpaljen z vodom blagoslovljenja vode dne 19. januaria.

varja t. i. Pred sodiščem je pet častnikov in trije vojaki.

— Prebivalstvo v Makedoniji. Po najnovejšem popisu je v makedonskih vilsjetih 3.171.690 duš. Bolgarov je 557.734. Srbov 167.601, Grkov 647.692, Turkov 1.720.007, Židov 48.270, Kucovarov 30.116.

Domače vesti.

Tržaškemu Slovanstvu glas »Sokol«. Štiri meseca je temu, ko pest starejih Sokolov dela vse možno da tukajšnjemu »Sokolu« povrne glas, ki ga je užival prejšnje let in da navede v sveže življenje sodobnosti, da bi naš težki »Sokol« v teh težkih dneh popolnoma odgovarjal svoji nalogi zdrave sokolske misli.

Nu, da si je delo Sokolov prednjakov neumorno, da si se je društvo hudo zadolžilo, da uredi prostraro, najmoderneje prijetno telovadnico, se je slovenska mladina Trsta odzvala svoji dolžnosti v številu dvajset telovadcev omladincev, deset gojencev in do 20 drobnih otročev. Ti poslednji obiskujejo vaje najodušavljeneje; a pohvaliti moramo tudi njihove voditelje, ki se trudijo, da otroci pripravijo za telovadbo.

Prvi oddelek — odrali — obiskujejo le v malem številu telovadnico, da si smo se ravno od te maogočtevne mladine nadejali, da testavimo čisto 100 Sokolov.

Da gojenci neradno in v premalem številu obiskujejo telovadbo, to je neodpustna krivda starijev, ki kažejo s tem, da nočejo odgoviti Slovanstvu zdravih Slovencev, razviti na telesu in duši.

»Sokol« ni politična organizacija, ali v Trstu nam more nadomestiti mnoge narodne nedostatke, ker more držati zbrane mladile, ki nam jih nesardonje šole hočejo odčiniti. »Trž. Sokol« je letos bolj nego kedaj nudil svojim členom in prijateljem prilike za zabavo in veselje. Sodaj je nastopila doba, ko zove slovensko mladino na resno vršenje svoje sokolske dolžnosti.

Da pa bo naša školska organizacija v Trstu dovršena, odkočili smo uvesti ženski oddelek, v kateri bodo mogle prispeti Sokolice od 10–20 let. V ta oddelek stavljamo mi mnoga nade, kajti naš narod treba zdravih, narodnih mater, da mu bo bodočnost osigurane.

Pozivljamo za to vse one mlade prijatelje »Sokola«, ki so že zelele stopiti vanjakor izvršujoča členice, a tudi druge, ki bi se rade pridružile prvim, da pridejo v tork ob 8. uri zvečer v telovadnico, da se pogovorimo, kako bi v najkrajšem času oživovljeno lepo namero.

Še enkrat se obražamo do slovenske mladine v Trstu in do slovenskih starijev, da se na svojo korist odzovejo pozivu »Sokola«, da to društvo res postane dika vseh Slovencev, a v ponos in uteho ostalih Slovanov, ki vsi z zaupanjem gledajo na borbo najzgodljene veje slovenskega naroda.

Na zdar!

Iz »Trž. Sokola«.

Koncerta »Glasbene Matice«. Lože in sedeži za koncerta »Glasbene Matice«, ki se bodeta vršila dne 25. in 26. t. m. v »Narodnem domu« se dobivajo od danes naprej pri vratarju »Narodnega doma«.

Za veliki koncert Ondriček so že oddele vse lože do ene. Povpraševanje za sedeže raste od dne do dne.

Danes, na praznik sv. Jožefa se avtobični vlak, ki odide iz postaje pri Sv. Andreju ob 2. uri 29 minut, ustavi tudi na postaji v Rimanjih, istotako se ustavi v Rimanjih isti zavodni vlak, ki odhaja iz postaje Herpelje-Kozina ob 8. uri 33 min. zvečer.

Razmere na naših srednjih šolah. V petek smo priobčili novice o postopanju profesorja Wolfa na tukajšnji državni gimnaziji nasproti našim dijakom in nasproti slovenskemu jeziku. Nastopno podamo, kar piše zadnja celjska »Domovina« o razmerah na mariborski gimnaziji. List piše:

»Uprav barberske razmere vladajo na gimnaziji v Mariboru, kjer so profesorji, če mogoče, še aseptični zagriveni kakor v Celju. Gotovo so to nezdrave razmere, če sredi šolskega leta izstopajo dijaki, seveda večinoma Slovenci, trumoma iz zavoda. Mi seveda daleko nočemo dijakom dajati nikake potube, a dolžnost slovenskega časopisa je, da iznese v javnost, korumpirane razmere,

ki vladajo na učnih zavodih, kjer se vzgaja slovenska mladina. Z vso odločnostjo smo soper to, da bi profesorji iz nemškega šovišnega zatirali naše dijake. To so gaile razmere in če se ne predrugačijo, je dolžnost dežel-ega šolskega sveta, da jih prešče in izdravi.

Iz trgovinske zbornice v Rovinju. Minister za trgovino je potrdil zopetno izvozništvo Josipa Quarrantottu predsednikom in Leandru Camusu podpredsednikom trgovinske in obrte zbornice v Rovinju.

Služba šolskega sluge. Na c. k. drž. realki v Trstu je razpisana služba šolskega sluge s sistemizirano plačo 800 K, aktivitetno doklado 240 K in pravico do službene obleke. Prošnje je predložiti do 15. aprila c. k. namestništvu v Trstu.

Razpis učiteljskih služeb. V tolminskem šolskem okraju so razpisane sledeče službe:

a) stalnega učitelja-voditelja na enosrednici: Idrija, Kal, Ponikve, Slap, Šoča, Trebuša, Kamno-Volarje, Log-Strmec;

b) začasnega učitelja-voditelja na eno razrednici na Bukovem;

c) stalne učiteljev na dvorazrednicah: Žaga, Dreženca, Sedlo, na štirirazrednicah: Tolmin, Bevec;

d) stalnega nadučitelja-voditelja na dvorazrednicah: Žaga, Sedlo in na štirirazrednici v Tolminu;

e) stalnega ozir. začasnega učitelja-voditelja: Šola Ruti,

oziroma sedaj sicer popolnjena mesta v okraju, ki bi se pa sprsnila z novim imenovanjem.

Prošnje je poslati predpisanim potom c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Tolminu tekom šestih tednov od dneva razpisa naprej.

Prosilec iz drugih okrajev priložjo naj prešči: še zdravniško spričevsle.

Se službami v šlab s potovalnim učiteljem Kamno-Volarje, Log-Strmec in Šola Ruti zvezzano je potovanje, ki se nagradi z letnim zneskom 240 K.

Značilno za razmere na Koroškem. V nekem slovenskem kraju na Koroškem so imeli nedavno shod podružnice družbe sv. Cirila in Metodija. Sedaj pa čitamo v »Miri« da učitelji v šoli izpreščajo otroke, kaj se je na shodu govorilo in predstavljalo? Vprašamo: je li to šoli otročiči dovoljeno sredstvo, je li Šola primeren kraj za tako — ogleduštvu in vohunstvu? Kje je vzgoja, kje morala, sko se boče nedolžnega otročiča zlorabljal v to, da eventuelno izpove tudi kaj netočnega, ki nej bi služilo v Šikanirjevje njegovega lastnega očeta? — Sicer pa je bil shod javen, oblastu nznjanje in vsakomur pristopen. Če so torej že dotični učitelji v investi službi, ki ni ravno poseno v soglasju s pravo ravnega šole, pa naj bi bili vesj toliko — možje, da bi bili šli osebno tja poslušati!

Umrli je včeraj zjutraj upokojeni c. k. viši finančni svetovalec Andrej Stark v starosti 83 let.

Umetnost.

Glasbene Matice II. koncert ki bo dan 26. t. m. ob 4. uri popoldne, obseza sledišči vspored:

1. Zdenko Fibich: »Pomladanska romanca«. Za soprani in bass solo, mešan zbor in orkester. Soprani solo gdje: Mira Dev, bass solo g. Julij Betetto. 2. Anton Fuerster: »Ljubica«. Balada — mešani zbor à capella. 3. Slovenske narodne pesmi: a) »Je pa davislan'ca padla«, b) »Miška«, c) »Luna sij« — mešani zbor — harm. M. Hubad. 4. a) dr. Gojmir Krek: »Vabiloc«, b) Anton Lajovic: »Bolest kovač«, c) »Napitnica« — mešani zbor à capella. 5. Vitezlav Nošak: »Ne srečna vojna«. Balada na moravske narodne besede — za mešan zbor in orkester. 6. Sijean St. Mokronjac: »Srbsko-makedonske narodne pesmi iz Ohrida« — mešani zbor à capella. 7. Slovenske narodne pesmi: a) »Meglica« — mešan zbor — harm. Oskar Dev, b) »Brati veseli vslj«, c) »Ljubea povej, povej!«, d) »Škrjanček poje, žvrgoli« — mešani zbor — harm. M. Hubad. 8. Anton Nedved: »Nazaj v pianinski raj« — mešan zbor à capella. 9. Dr. Anton Dvornik: Sklepni zbor I. dela oratorija »St. Ljudmila« — mešan zbor in orkester.

Cene: Vstopina v pritličje 1 K 60 stot., sedeži v pritličju z včetno vstopino: od I.—III. vrste po 5 K, od IV.—VII. vrste po 4 K, od VIII.—XI. vrste po 3 K, od XII.—XV. vrste po 2 K; leže po 12 K

(brez vstopnine), vstopina v leže 1 K 60 stot.; sedeži na galeriji z včetno vstopino po 2 K, vstopina na galerijo 1 K.

DARILA.

Na upravo našega lista je poslal g. Fr. Orel, učitelj iz Kort pri Piranu znesek K 8 in sicer so nabrali K 3 »domačini« v Kortah za družbo sv. Cirila in Metoda za Istro, K 5 nabrali svetje o priliki ženitvanske gostije g. Iv. Garbie z gospico Marijo Tel v Kortah po geslu: »Spomimo se pri dobro obleženi mizi tudi naših siromščih dijakov v Pazinu« za dijaško podporno društvo v Pazinu.

Loterijske številke izbrane dne 18. marca.

Trst 85, 34, 3 87, 54.

Zadnje brzjavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Brzjavka generala Kuropatkina.

PETROGRAD 18. Brzjavka generala Kuropatkina od 17. t. m. poroča: Po ukazu Vešega Veličanstva, katerega sem prejel dne 16. t. m., ssm dne 17. t. m. izročil generalu Lineviču poveljstvo nad vsem letami na kopnem in na morju.

Brzjavka generala Lineviča.

PETROGRAD 18. General Linevič je brzjavil carju, da je dne 17. t. m. prevzel poveljstvo nad vsem letami na kopnem in na morju, ki se bujuje proti Japoneem.

Trgovina.

Borza poročila dne 18. marca

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.04—19.07. — angleški tre K — do —, London kratek termi K 239.75—240.20 Francija K 95.20—95.40 Italija K 55.21—55.40 italijanski bankovi K — — — Nuncijs — 117.10—117.35, nemški bankovi — — — avstrijska ednotna renta K 100.21—100.50 ogroskronska renta K 98.25—98.50, italijanska renta — — — kreditne akcije K 644 — 676 — državne televnice K 655 — 58 — Lombardia — 92 — Lloydov sklen K 648 — 652 — Šredke: Tisa K 346.50 — 50.50 Aradu — 487 — do 497 — Bodenkreidit 1880 — 4.005. — 315. — denkredit 1889 K 307. — 317. — Turku — K 141.50 do 143.50 Srbske — — do — —

Dunajska borza ob 2. ur. pop.

Državni dolg v papirju	100.95	109.85
" srebru	100.95	109.80
Avstrijska renta v zlatu	12.05	12.05
" kronah 4%	100.55	100.50
Avt. investicijska renta 3 1/2%	93.25	93.20
Ogrska renta v zlatu 4%	118.85	118.80
" kronah 4%	98.35	98.33
" 3 1/2	89.95	89.95
Akoje nacionalne banke	1643. — 1643. —	1643. —
Kreditne akcije	675.50	675.20
London, 10 Lstr.	234.871. — 239.871. —	
100 državnih mark	117.12 1/2	117.19
20 mark	23.46	23.43
20 frankov	19.18	19.06
100 ital. lir	95.25	95.25
Cesarški cekini	11.30	11.30

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklip.) — Francoza renta 99.52, italijanska renta 104.75, Španski extérieur 91.37, akcije otomanske banke 603. — Menjice na London 251.95.

Pariz. (Sklip.) Avstrijska državna zelena — Lombardi 94 — unificirana turška renta 88.50 avstrijska zlata renta 102.65, ogrska 4% zlatna renta 101.65 Landerba 513. — turška srečka 134. — parizka banka 13.01, italijanska meridionalna skicje —, akcije Ko Tint 16.83. Vzdrlana London. (Sklip.) Konsontrata do 91.3%, Lombardi 3%, srebro 26 1/2%, Španška renta 90%, italijanska renta 105%, tržni diskont 2%, menjica — Dunaju — — dohodni banka — — Izraela bar — — — Stalna.

Tržna poročila 18. marca.

Budimpešta. Psenica za somi K 19.21 do K 19.24, rž za April K 15.28 do K 15.30; oves — pripr. od K 14.28 do 14.30; koruzza za maj K 15.36 do K 15.38

Psenica: ponudbe srednje, ovoprsjevanje je ugodno, mitno. Prodaja 15.000 met. stot. neprvenstveno nj. no. Koruzza in oves nespremenjeno. Rž mitjeve Vreme: dež.

Havre. (Sklip.) Kava Santos god za razne za tek. mesec po 50 kg 42 1/2, frk, za maj 43 1/2

New-York. (Otoč.) Kava Rio za bedote dobav, vzdrlano, 5 stotin zvišanja.

Hamburg. (Sklip.) Kava Santos god average za marec 35%, a za maj 32%, za sept. 36%, za decembra 36%. Vzdrlana: — Kava Rio v včas loco 36—38, navadna resine 38—39 navadno do 39—42.

Hamburg. (Sklip.) Sladkor za marec 29.50

za april 29.75, za maj 29.80 za junij 29.77, za julij 29.85, za avgust 29.90. Mirno. Vreme: lepo.

Sladkor izmejni. Centrugal pripr. pripr. K 66.50 do 68.00, za september K — — do —, marec avg. 66.50 do 68. — Concaze in Melissi pripr. K 68.30 do 69.31, a sept. K — — —, marec avg. 68.30 do 6. 30.

London. Sladkor iz reper surov 14.11/16. Si. Java — — Salino.

Pariz. Kr za tek. mesec 15.25, rž za april 15.40, za maj - julij 16. — za m. j. avgust 16.75 (mirno) — rženica za tek. mesec 23.55, za april 23.85, za maj - junij 24.25 za maj-avgust 24.15 (trdno) — Moka za teki mesec 29.9, za april 30.25, za maj-junij 30.80, za maj-avgust 31. — (trdno). — Repenje olje za tek. mesec 52.75, za april 52.75

za maj-avgust 51.50 za september - december 51. — (stalno). Špirit za tek. mesec 41. — za april 44.25 za maj-avgust 45. — za september-december 40.25 (stalno) Sladkor surov 88% uzo nov 36%, 37% (mirno) bei za tek. mesec 40%, za maj-avgust 41%, za julij-avgust 41%, za oktober-jan. 34%, (stalno), rafiniran 72%—73% Vreme: dež.

Poslano.*

Strajk v Nabrežini.

O lastniku, ki odstopa svoj kamenolom zadružni.

V »Piccolu« od minule nedelje je poslal g. Wildi, učitelj iz Kort pri Piranu znesek K 8 in sicer so nabrali K 3 »domačini« v Kortah za družbo sv. Cirila in Metoda za Istro, K 5 nabrali svetje o priliki ženitvanske gostije g. Iv. Garbie z gospico Marijo Tel v Kortah po geslu: »Spomimo se pri dobro obleženi mizi tudi naših siromščih dijakov v Pazinu« za dijaško podporno društvo v Pazinu.

1) Na res, da so lastniki kršili pogibovo sklenjeno s klesarji. Po prateku dveh let so bili prisiljeni odtegniti s, ne pogibbi, ampak edino le obveznosti v sprejemanja na delo le organiziranih delavcev; a to so morali zato, ker so jim delave, zloravljati to klavzul, ki jimi je zagotovljala ekakluzivnost, vsejivali svojo voljo pret vse s štrajkom tudi za take zahteve, ki ne samo, da so bile brez podlage, ampak ki so bile popolnoma tuje pogodbi o delu. Tako so n. pr. pretili z neskladnim štrajkom, če niso hoteli lastnika vstrečati zahtevam drugih delavcev, ki so imeli posla v kamnolomih, a ki niso bili nikakor interesovani v omembeni pogodbi; pretili so se s štrajkom v svrhu, da bi izsiljevali odnos kakega nadaljavev iz službe. Ti štrajki so bili enkrat splošni, enkrat parejšnji v pojedinih delavnicah, a p sledila nihj je bila ta, da so morali členi Zveze v dveh letih odkloniti morda tretjino njim ponujenih del v skribi, da jih morda ne bodo mogli izvršiti. Če bi ne bili delave-klesarji prvi kršili pogodbe, bi bili lastniki obrnili tudi ta, da ravno težek pogoj.

2) Gosp. Hans Wildi je dejal ono klavzulo v pogodbo popolnoma s mojobjo, ne da bi bil poprej o tem vprašal druge lastnike, ki so jo — hoča, noče — morski vsprijeti, ker je bila že priobčena delavcem in ker se jim je mudilo z izročitvijo že pričetih d. On sam se je hotel rešiti poznej te klavzulo, kar dokazuje dejstvo, da se je pogajal ustreno in pismeno s posameznimi členi Zveze, izjavivši v nekem pismu: »Pripravljen sem v interesu stvari, ki je tuoli moj, tudi z žrtvami pomagati Vam gospodom«, a spogojem, da bi drugi lastniki ne smeli ne drastico ne indirektno sprejemati del za Šolkanški most. Slednji se pa g. Wildi ni mogel pridružiti našemu sklepu, ker je bil obvezan v izročevanje kamnja za Šolkanški most in je torej moral pristati zahtevam delavcev klesarjev, kajti štrajki teh poslednjih bi bil imel zanj hujše posledice.

3) Otkljujamo obdolžitev, da mi grebimo delavce za vrat, a resuici na ljubo moramo izjaviti, da smo bili prisiljeni rešiti se one klavzule, ker se je nas grabilo za vrat, in da bi — prad dočiščitvijo turif — g. Hans Wildi oni isti, ki je delave plačeval slabšje nego drugi.

4) Odstop kamenolomov je le kupščja, katero je gosp. Hans Wildi napravil v svojem lastnem interesu; a mi prenudimo taku čas, da dokaže, koliko dobrega bodo imeli iz tega delave klesarji.

Gosp. Hans Wildi ni odstopil delavcem klesarjem »rimski kamenolom« v Nabrežini in onega v Repentabru, ki sta lastnina nabrežinske oziroma repentabrske občine. Ampak odstopil jim je za 300.000 klon le zakupno pogodbo kamenolomov, katero pogodbo ima on z enima občinami in po katerej plačuje on za zakup letnih K 2000.

Delave kamenolomileci, katerih večina posedujejo kako maleenkost (hišo in nekoliko polja), se niso hoteli udaljiti za kupščja, katero so spriseli sami klesarji, ki zaslužijo več in na posedujejo ničesar. Mnogo kamenolomileci, ki so delali v »rimskem kamenolomu« se je vrnilo na delo k svojim nekdajnjim gospodarjem.

Gosp. Wildi trdi, da ta kupščja ni zanj nikaška spekulacija, ker da je on odklonil

* Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon veleva.

magog dneje ponudbe, ki dajejo določen kapitalist. Mi smo v stanu

Čujte! Čujte!

Traberjev anatom. muzej

Fondo Coroneo

**Od danes naprej
ljudska cena!
Vstopnina le 10 novč.**

Hranilno in posojilno društvo v Nabrežini
registrirana zadruga z omejeno zavezo.

**Vabilo
redni občni zbor**
ki se bo vršil
dne 26. marca 1905
ob 3. uri popol v občinski pisarni v Nabrežini

Dnevni red:

1. Polaganje letnega računa z letom 1904.
2. Peročilo kontrolnega odseka.
3. Odobrenje računa.
4. Volitev 3. udov v kontrolni odsek za leto 1905.
5. Razni predlogi in nasveti.

Načelstvo.

Svetovna panorama
ulica Torrente 11 (trivogalna palača)
odprta vsak dan od 10. predp. do 11. ure zvečer
Od 19. do 25. marca:

Berolin krasno mesto s cesarskim dvorom, ministri ter vojašča, ki se vrača od parade; blagosloviljenje zastav itd. itd.

Vstop 30 st., vojaki in dečki 20 st.

Jvan Petelin

tovarna testenin

TRST

ul. S. Francesco d'assisi 47.

Pekarna, sladčičarna in tovarna biškotov

Vinko Škerk

TRST ulica Acquedotto št. 15 **TRST**
Filialka v ulici Miramare št. 13

Kaznovrsten kruh, moka prvič tovarna, sprejema naročbe na najfinnejše pčivo ter dostavlja kruh na dom. Za obilen obisk se toplo priporoča cenj. občinstvu.

Varstvena znamka: „SIDRO“.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

nadmestek

pain eksplerja

je pripoznano kot izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 80 stot., 1:40 K in po 2 K v vseh lekarnah.

Pri vključevanju tega povsod preljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavitkih z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalen izdelek.

Richterjeva lekarja „pri ziatem orlu“

PRAGA, Elizabetine ulice št. 5, nova.

Dnevno razpoložljaj.

Zahajte je
SELLA & KARYE

FREDIN

najboljše sredstvo za čistiti vsako fino rumeno ali črno obuvalo
Najbolj se priporoča za Boxcalis, Oscaria, Chevreux in lakerane čevlje.
DUNAJ, XII.

**Narodni kolek je
vzbudit pri upravi
„Edinost“**

TOVARNA POHISTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLACNO.

„fil Trifoglio“

Niko von Perrelli
TRST — ul. Valdirovo 25 — TRST
(zraven zaloge buteljk g. Hackerja.)

Izbera vsakovrstne perutnine, puranov, rac, gosij, piščancev in piščet, divjačine ter okajenega mesa iz Prage in Gradea.
— Jzvez jajc, divjačine in volovskega mesa. —

Najboljša, najlepša, najcenejša ura sedanjega časa!

Pristne Roskopf-Savonnet od double zlata remontoir na sidro

so najnowjeje Roskopf ure. Te ure imajo izvrstno in z-jamčeno precizijsko kolesje na sidro in imajo 3 odskočne pokrovce od double zlata z d-ojno prevlago. Double zlato, je zlatu podobna kovina, koja se nikoli ne spremeni. Te ure so z bogat krasnega dela posebno občudovane ter se ne ločijo od pristnih zlatih ur.

Cena 5 gld.

K tej spadajoča verižica od dvcjnatega double zlata za gospode gld. 1:50. Vsaki ura je priloženo pismo za 3 letno jamstvo. Razpošilja se le po povzetju

JOSIP SPIERING, Dunaj I, Postg. 2-45.

Manifakturana tvrdka BERTOLI & SBUELZ

Pizza Barriera vecchia 2 in ul Nuova 38 (naspr. palači Salem).

ponuja za zimski čas

fuštanji velleur z novimi risanji od 25 novč. više
kotenina navadna za rjuhe . . . . . 13 " "
bela . . . . . 18 " "
bom/ažna flaneleta . . . . . po 18 "

Velika zaloga žepnih rut, volnenih in svilenih ovratnic

Dlakaste zimske srajce za moške in ženske.

Bogat izbor najfinnejšega blaga za ženske oblike, vse po konkurenčnih cenah.

Filialka ul. Nuova št. 38

KONSTANTIN RUBNIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladjanje in čiščenje svetilk na olin ob času selitve. Neprekosljive plinove mrežice. — **Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.**

Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Tomaževa žlindra

(na debelo in drobno)

Nova krma „Melassit“

za konje, vole, krave, prašice.

Kilo po 20 stotink.

Vreča od 50 kg. K 8.

Prodaja

HUBER & Comp. v TRSTU

v ulici Madonnina št. 7 (nasproti bivšemu parnemu mlinu).

„SANUS“
novi higienični zobotrebni disinfektirani parfemirani zaprošen patent
se prodajajo povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

Leon Fano **TRST** ulica Nuova 42

zlator in draguljar
prodaja, kupuje in zamenjuje zlatanino, srebrino in dragulje; sprejema poprave po najzmernejših cenah ter prodaja na mesečne obroke proti solidnemu jamstu.

Anton Zlobec

TRST — Campo S. Giacomo št. 16 — TRST

(zraven cerkev)

prodajajo cenjenemu občinstvu v mestu, okolici in na delži svojo novo otvorjeno

ZALOGA OLJA, KISA, MILA itd.
na debelo in drobno ter po najnižjih cenah.

Svoji k svojim!

Manufakturana trgovina

Ambrosich & Modricky

TRST - ul. Belvedere 32 - T ST

Fuštanji za krila širok 90 cm po 36, 42 novč.
Fuštanji veleur od 27 novč. dalje, bel, siv in plquet fuštanji. Kotenina bela in siva. Maje, šlaji in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjalja preproge za moj posteljo. Kravate, srajce za možke in ženske. Krila, nogovice, čipke in zmet, kakor tudi raznovrstne drobnarje.

Cast mi je na-
znaniti

bratom

Sokolom

in

krojačem

da sem

vdobil blago

za

sokolske oblike

in

vso opravo.

Na zdar!

Jakob Klemenc
trgovina z manifakturami

v TRSTU, ulica Sv. Antona št. 1.

oooooooooooo

Barriera vecchia 21 l. n.

Leon Doreghini v Trstu

Varstvena znamka.
pohištva, manifaktur in tapetarij.

Prosi se za obisk. — Obširno dovoljenje kredita.

oooooooooooo

Zahajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“

Ono je zajamčeno čisto in vsake brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdo hoče dobiti zares jamčeno pristno, perlu neškodljivo milo naj pazi dobro da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Udobiva se povsod!

JURI SCHICHT, USTJE na LABI. Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju.